

Zpráva o hodnocení výuky v bakalářských a magisterských studijních programech na FEKT VUT v letním semestru 2018/19

Koncem letního semestru akademického roku 2018/19 a v následujícím zkouškovém období probíhalo od 24. 4. 2019 do 11. 6. 2019 pravidelné hodnocení kvality výuky studenty FEKT.

Účast studentů na hodnocení kvality výuky byla sice nižší než vloni ale stále srovnatelná s předchozími roky. Ke studiu předmětů letního semestru bakalářských a magisterských programů bylo zapsáno celkem 2706 studentů a ankety se zúčastnilo přibližně 18 % ze zapsaných studentů.

Stejně jako v zimním semestru bylo zařazeno do ankety 5 otázek k hodnocení předmětů a 5 otázek k hodnocení vyučujících.

Hodnocení předmětů:

- Do jaké míry byl pro Vás předmět přínosný? Pokud byl málo přínosný, uveďte proč.
- V jakém rozsahu (přibližně) se probíraná látka opakovala z již absolvovaných předmětů?
- Jaká byla dostupnost kvalitních studijních materiálů?
- Z jakých materiálů doporučujete budoucím studentům přípravu na bodované aktivity předmětu (testy, písemné práce, zkouška)?
- Připomínky studenta k předmětu.

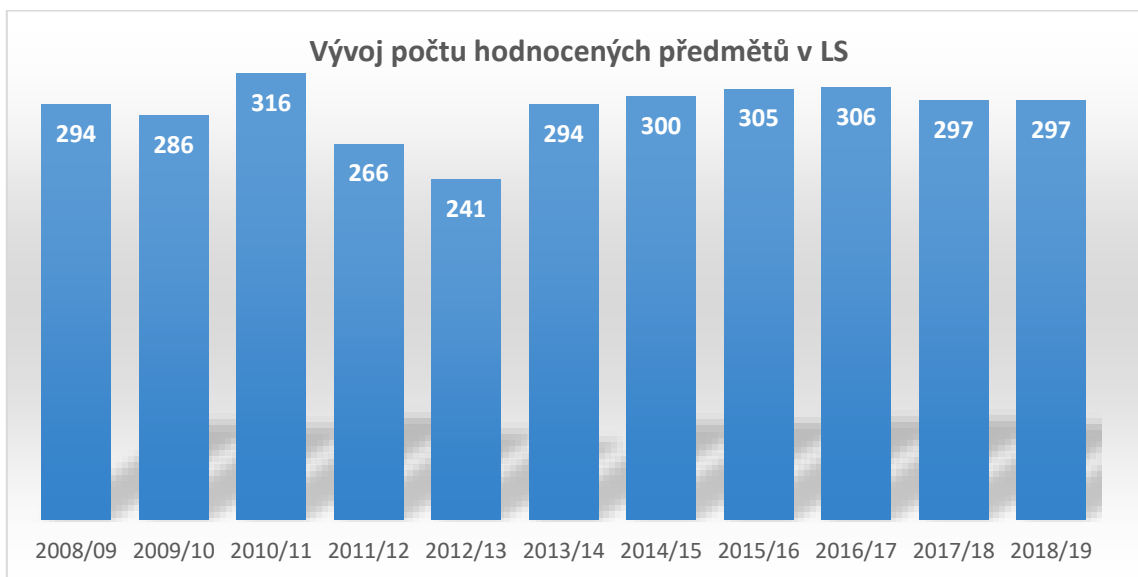
Hodnocení vyučujících:

- Byl(a) vyučující na výuku připraven(a)?
- Dokázal vyučující probíranou látku vysvětlit?
- Byl vyučující ochotný komunikovat se studenty (konzultace, odpovědi na dotazy, vysvětlení nejasností u písemných prací apod.)?
- Dodržoval vyučující pravidla pro bodové hodnocení a organizaci výuky stanovené na začátku semestru?
- Připomínky studenta k vyučujícímu.

Vyučující a garanti předmětů byli vyzváni k využívání možnosti reagovat na komentář studenta textovou odpovědí, především u kritických připomínek studentů. Řada vyučujících na tyto připomínky také reagovala.

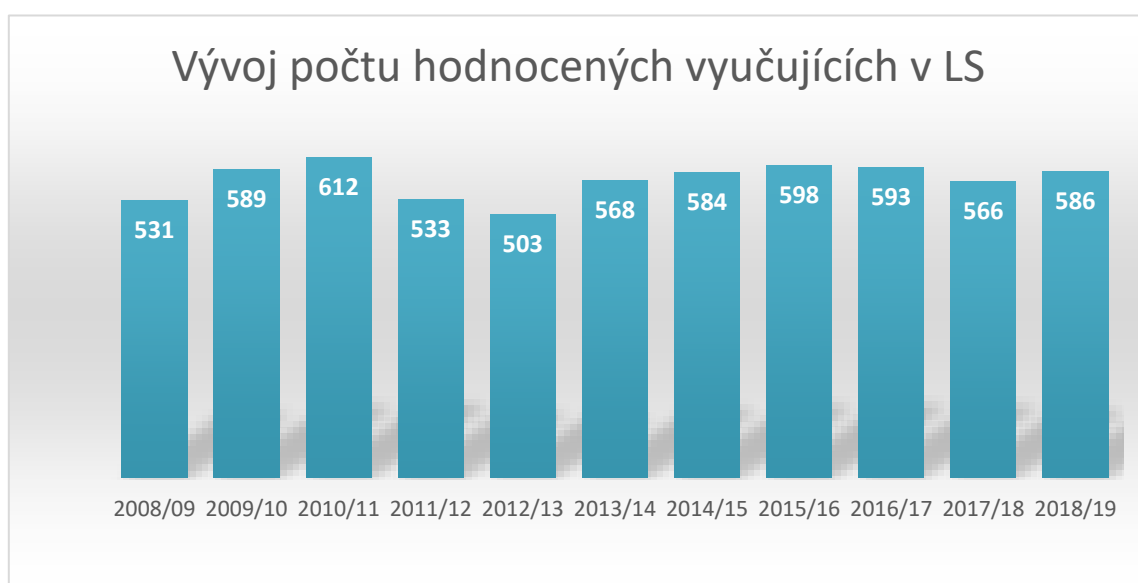
O spuštění hodnocení kvality výuky studenty FEKT v IS VUT byli studenti informováni prostřednictvím zápisu z jednání kolegia děkana, internetových stránek FEKT a prostřednictvím studentů SPS. Účast na hodnocení kvality výuky však zůstala dobrovolná a vyplňování anket bylo jako vždy anonymní.

Z celkového počtu 540 (tentýž údaj v LS minulého roku 487) otevřených předmětů bylo hodnoceno (tj. odpovězeno alespoň na jednu otázku) 297 (297) předmětů, což je 55% (61%). Podmínku pro zveřejnění výsledků studentům (účast minimálně 10% zapsaných studentů do předmětu a minimálně 3 studenti) splnilo celkem 137 (159) předmětů, což je 25% (33%).

Vývoj počtu hodnocených předmětů v letním semestru v jednotlivých akademických rocích
(informace z IS VUT)

Z celkového počtu 597 (571) vyučujících bylo hodnoceno (tj. odpovězeno alespoň na jednu otázku) 586 (566) vyučujících, což je 98% (99%). Výše uvedenou podmínku pro zveřejnění výsledků splnilo 268 (374) hodnocených vyučujících, což je 45% (65%).

Vývoj počtu hodnocených vyučujících v letním semestru v jednotlivých akademických rocích
(informace z IS VUT)

Výsledky hodnocení bylo možné průběžně sledovat v IS VUT v modulu „Hodnocení výuky a ankety“ na záložce s názvem „Hodnocení – výuka“. Na této záložce si může každý zájemce seřadit předměty nebo vyučující podle hodnocení studentů (nejlepší = 1,00) i po uzavření ankety. Přitom si může zvolit minimální procento nebo počet studentů, kteří hodnocení prováděli, případně operátor „and“ nebo „or“. **Čím vyšší je počet nebo procento hodnotících studentů, tím je hodnocení objektivnější.**

Kvantitativní výsledky hodnocení pro každý předmět a každého vyučujícího jsou zobrazeny v IS VUT ve formě sloupcových diagramů. Výsledky hodnocení v grafické formě (sloupcové diagramy) jsou zobrazeny pouze u předmětů a vyučujících, které hodnotilo alespoň 10% zapsaných studentů a alespoň 3 studenti.

Vyhodnocení slovních komentářů. Studijní proděkanka vyhodnotila celkem 2459 (v minulém roce 2841) komentářů u Hodnocení předmětů i Hodnocení vyučujících. Z uvedených komentářů vyplývá, že studenti mají zájem a snahu upozornit své vyučující na konkrétní problémy. Je potěšitelné, že se do hodnocení pravidelně zapojují i studenti, kteří v komentáři uvedli vyjádření „bez připomínek“ (přibližně 29% komentářů), nemálo studentů také kladně hodnotilo předměty nebo vyučující.

Z **hlediska obsahu** lze podobně jako v minulých semestrech všechny komentáře rozdělit na tři skupiny:

A) **Komentáře kladné**, ve kterých studenti vyjadřují poděkování vyučujícím za jejich kvalitní pedagogickou činnost a vstřícný přístup ke studentům, případně chválí obsahovou náplň předmětu, prezentaci přednášek nebo cvičení. Takové komentáře zcela určitě každého vyučujícího potěší a dodávají mu energii do další pedagogické práce. Z komentářů je dlouhodobě zřejmé, že studenti jsou schopni kladně ohodnotit i náročné předměty.

B) **Komentáře kritické**, ve kterých studenti upozorňují na problémy týkající se především obsahu předmětů, organizace výuky i vzájemné komunikace vyučující-student. Bylo zaznamenáno minimum komentářů upozorňujících na nedodržování studijních předpisů, nebo chyby ve studijních materiálech, což vedení fakulty hodnotí velice kladně.

Drtivá většina těchto připomínek tedy směřuje k předsedům oborových rad, vedoucím ústavů nebo přímo garantům předmětů, kteří mají ve své kompetenci provést změny ve studijním plánu příslušného oboru, změnu vyučujícího nebo změnu obsahu předmětu. Nejčastější připomínky v této skupině komentářů jsou následující.

- **Připomínky k obsahové náplni** jednotlivých forem výuky daného předmětu (přednášek, laboratorních nebo počítačových cvičení), jejich návaznosti nebo absenci výukových podkladů (skript, sbírek příkladů). Studenti by měli vědět, že obsahovou náplň předmětu a strukturu jednotlivých forem výuky (počet hodin přednášek, cvičení atd.) navrhuje garant předmětu a schvaluje ji příslušná oborová rada nebo pro nově akreditované programy Rada programu, jejímž předsedou je zpravidla vedoucí ústavu. Je nutné, aby se oborové rady nebo Rady programu zabývaly uvedenými nedostatky, pokud je počet připomínek stejného obsahu významný.
- **Připomínky k odborné a především pedagogické kvalitě vyučujícího.** Jsou důležité pro vyučující, guaranty předmětů a především pro vedoucí ústavů, kteří musí výuku na svém ústavu sledovat a dbát o její úroveň, jak je uvedeno v článku 7, odstavce 7, písmene e) Studijního a zkušebního řádu VUT v Brně.
- **Organizace výuky na fakultě.** Pracovní týden pro všechny studenty v prezenční formě studia na VUT v Brně je od pondělí do pátku. Rozvrh je prioritně sestavován v uvedené dny od 8:00 do 18:00 hod., pouze ve výjimečných případech nelze uvedené časové rozmezí dodržet. Je snahou rozvrhovat výuku matematiky a fyziky v dopoledních hodinách. Vzhledem k velkému množství volitelných předmětů, které jsou studentům nabízeny, není možné sestavit rozvrh bez jakýchkoliv kolizí předmětů. Proto má každý student možnost zvolit si vhodné volitelné předměty a sestavit si rozvrh tak, aby mu vyhovoval. Rozhodně **nelze požadovat, aby student měl volný rozvrh v pondělí dopoledne nebo v pátek odpoledne, případně celý pátek.**
- **Výuka angličtiny na fakultě.** Studenti kritizují malý počet hodin výuky jazyků, především angličtiny. Vyskytují se opět i připomínky ke způsobu zařazování studentů do studijních skupin daného předmětu bez ohledu na aktuální jazykové znalosti studentů. Tyto připomínky a dotazy byly opakovaně studentům vysvětleny v předchozích závěrečných zprávách a rovněž byly diskutovány na každoročních setkáních studentů s vedením FEKT. Proto pouze ve stručnosti připomínám, že FEKT nemůže studentům nahrazovat jazykovou školu. Pro výuku cizího jazyka je nutná každodenní slovní komunikace. Je tedy v zájmu samotných studentů, aby se v cizím jazyce zdokonalovali. Na řadě zahraničních univerzit výuka angličtiny vůbec neprobíhá, protože se předpokládá, že student již angličtinu ovládá ze střední školy.

C) **Komentáře neutrální**, kde studenti sdělují svým budoucím kolegům „tipy a triky“ pro úspěšné absolvování předmětu (co očekávat u zkoušky, jaké studijní materiály využívat, na co si dávat pozor).

Zvláštní pozornost je věnována komentářům upozorňujícím především na porušování studijních předpisů. V porovnání s předchozími lety je v hodnocení patrný pokles počtu konkrétních kritických připomínek a naopak nárůst počtu připomínek, které jsou spíše neutrální nebo kladné. Studenti rovněž oceňují, pokud v předmětech vznikla nová skripta a zejména sbírky příkladů obsahující i řešené příklady. V rámci hodnocení se vyskytly i komentáře, kde se studenti vyjadřovali (kladně) ke změnám v předmětu, u kterého v loňském roce upozornili na nějaké nedostatky.

V komentářích k předmětům se téměř pravidelně vyskytují komentáře s názorem studentů, že **řadu předmětů nebudou** v profesním životě **potřebovat** a tudíž **jsou pro výuku zbytečné**. Pokud by vysoká škola přijala doporučený přístup, mohla by nabízet zájemcům o studium školení nebo vybrané kurzy, namísto uceleného vysokoškolského vzdělání, jak je deklarováno např. v profilu studijního programu EEKR-M, který je nezbytnou součástí žádosti o akreditaci a který vysvětluje, proč nemohou studijní plány obsahovat pouze předměty požadované několika studenty:

.... Studijní program navazujícího magisterského studia poskytuje specializované univerzitní magisterské vzdělání absolventům bakalářského vysokoškolského studia ve všech inženýrských oborech slaboproudé i silnoproudé elektrotechniky a elektroniky, komunikačních technologií, kybernetiky, řídicí a měřicí techniky. Ve všech těchto oblastech studenti rovněž získávají potřebné znalosti z vyšší matematiky, fyziky, teoretické elektrotechniky, použití a programování počítačů, aplikované informatiky a rovněž základní jazykové, ekonomické a manažerské znalosti. Vysokoškolské vzdělání poskytuje dobrý základ pro zahájení vědecké kariéry v možném doktorském studiu. Díky dostatečně širokému základu je přitom zajištěna vysoká adaptabilita absolventů různých studijních oborů magisterského studia na konkrétní požadavky jejich budoucí profesionální praxe ve všech oblastech elektrotechniky, elektroniky, komunikační a řídicí techniky.

Jako každý rok se v komentářích některých předmětů občas vyskytují různorodá někdy i rozporuplná hodnocení. V takových případech spíše subjektivního hodnocení je velmi problematické vyvozovat konkrétní závěry. Podle našich zjištění rozporuplné hodnocení předmětů bývá dáno mimo jiné i tím, že se na výuce jednoho předmětu podílí více vyučujících, kteří k výuce přistupují odlišným způsobem. Další příčinou rozdílného hodnocení u bakalářských předmětů se zdá být diametrálně odlišné hodnocení předmětů absolventy gymnázií a absolventy středních odborných škol, kde absolventům gymnázií chybí znalosti, které jsou vyučujícími považovány za samozřejmost (typicky obsluha měřicích přístrojů v laboratořích). Příčinami rozdílného hodnocení předmětů by se měli zabývat garanti těchto předmětů (např. kontrola předpokládaných prerekvizit).

Je potěšitelné, že až na drobné výjimky všechny komentáře a kritické připomínky byly psány velice slušnou formou, studenti v drtivé většině případů své připomínky přesně a jasně popsali. Komentáře od studentů jsou často velmi konkrétní.

V letošním hodnocení se poprvé vyskytly různé komentáře na téma tykání např. „*Jediná výhrada je, že je zvláštní si s vyučujícím tykat*“, názor jiného studenta je „*Taky si s váma vzájemně tykájí, takže o to menší zábrany s nimi mluvit máte!*“.

Pokud vyučující hodlá studentům tykat, doporučujeme nejdříve se jich zeptat, zda s tykáním souhlasí.

Nejvýznamnější připomínky studentů - převážně kladné (výborné) nebo smíšené (kladné i kritické připomínky) **hodnocení předmětů i vyučujících**

BPC-UKB, BMIC, BMOD, BVIA, MFSY, MRBT (UAMT)
MEMS, MPOR (UAMT) velmi smíšené hodnocení předmětu
ASPE, AZSL (UBMI)
BDEE, BPSD (UEEN)
BOZU, BPSM, BRKJ, MKLM (UETE)
BPC-FY1, BPC-FY2, TFY1 (UFYZ) velmi smíšené hodnocení předmětu
XAEI, XEPO, XKPT (UJAZ)
MEFE2 (UJAZ) velké množství komentářů – smíšené hodnocení
BMA2, BVPA, MMAT, TDMA (UMAT)
BDIO, BDOM, BMP2, BMPS, BOOK (UMEL)
BELF, BEVA, BOPE, MPLD (UREL)
BPC-EL2, BSCP, MEIC (UTEE)
BDAK, BHWS, BPC2T, BSOS, MNSB, MPKT (UTKO)
TIC1 (UTKO) velké množství komentářů – smíšené hodnocení
BEPR, MPEL (UVEE)
BESB (UVEE) velmi smíšené hodnocení předmětu
NMKG (FP)
XTPR (ICV)
TUP1 (PF MU)

Děkujeme za všechny kritické a přitom objektivní hodnocení i všechny připomínky studentů, vyjádřené slušnou a věcnou formou, jsou pro všechny vyučující motivující a přispívají k postupnému zlepšení celého výukového procesu a následně i efektivitě studia každého studenta.

Celkové vyhodnocení (kvantitativní + komentáře) dává poměrně konkrétní představu o názorech studentů na výuku v daném předmětu. Všechny grafické výsledky i slovní komentáře mají k dispozici vedoucí jednotlivých ústavů FEKT v IS VUT pro vlastní vyhodnocení a využití.

Řadu dalších připomínek můžeme studentům zodpovědět, případně vysvětlit, na tradičním setkání studentů s vedením FEKT, bohužel účast studentů je tradičně velmi malá.

Studentům, kteří vložili do ankety jakékoliv kritické připomínky, doporučujeme nahlédnout opět do IS VUT a podívat se, jestli vyučující na kritické komentáře nějakým způsobem reagovali. Hodně vyučujících čte hodnocení studentů až po ukončení ankety a teprve potom reagují písemně na komentáře studentů.

Zásadní kritické připomínky nebyly u hodnocených předmětů zaznamenány ve významném počtu, proto je jejich prověření ponecháno na vedoucích ústavů.

Vedení FEKT velmi děkuje všem studentům, kteří se hodnocení zúčastnili, protože je to jediná zpětná vazba a cenná informace o kvalitě zabezpečení výuky. Také si cení všech vyučujících, kteří na připomínky studentů promptně reagovali.

Současně všechny studenty vyzýváme, aby se zapojili do hodnocení kvality výuky i v zimním semestru akademického roku 2019/20, zejména v předmětech nově akreditovaných bakalářských programů (začínají zkratkou BPC- nebo BKC-).

Brno 20. 6. 2019

prof. Ing. Jarmila Dědková, CSc., v. r.
proděkanka FEKT